

[Steen Folke.]

ved overgangen fra kolonialisme til nykolonialisme. Det har netop været kendetegnet andre steder i verden, at den politiske dominans udøves mere indirekte, og så har der som regel været tale om en voksende økonomisk dominans. Hvis vi ser på de sidste 15 års udvikling i Grønland, så har det netop været kendetegnende for denne udvikling, at danskerne i meget stærkt voksende omfang har været og er blevet økonomisk dominerende på Grønland. Det gælder både dansk privatkapital, og det gælder den danske stat.

Jeg mener, at det næsten er symbolsk, at mens vi behandler forslag om bygderåd og den slags her, så lægger man sidste hånd på nogle koncessionsaftaler om udvinding af olie i Grønland, nogle aftaler, som bliver meget afgørende for den fremtidige udvikling. Og det gør man på et tidspunkt, ganske kort før der skal vælges et nyt landsråd, og på et tidspunkt, hvor der kan forudses en snarlig overgang til en hjemmestyreordning, hvor det vel at mærke er foreslået, at netop spørgsmålene om råstofferne i den grønlandske undergrund skal inddrages i hjemmestyrets særanliggender. Man er altså i færd med at klare de her ting og ordne dem hen over hovedet på den grønlandske befolkning, umiddelbart inden der givetvis sker nogle væsentlige ændringer.

Der er grønlandske politikere, der her for nylig har rejst protester mod dette. Jeg mener, at det er værd at lytte efter disse protester og udskyde disse beslutninger. Vi er her nu i dag i færd med at lovgive om bygdelivet, om fortiden, medens fremtiden trækkes væk under grunden på grønlanderne.

Poul Dam (SF):

I anledning af de bemærkninger, som det ærede medlem fremsatte vedrørende hjemmestyrekommisionen, vil jeg blot beklage, at hr. Lars Emil Johansen, der var medlem af denne kommission fra begyndelsen og var med til at acceptere kommissoriet for den, ikke har kunnet være til stede her i dag, for så ville han sikkert have kunnet forklare det ærede medlem hr. Steen Folke, hvad baggrunden er for den formulering, som det ærede medlem hr. Steen Folke fandt så uheldig. I det hele taget glæder det mig at høre, at det ærede medlem hr. Steen Folke

ved, hvilken betydning det fik for fangerne i Thuledistriktet, da man genopfandt kajaken. Nu har vi åbenbart fået et medlem, der har genopfundet krudtet.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg er i den lykkelige situation, at jeg kan takke ordførerne i alt væsentligt for venlige bemærkninger i forbindelse med genbehandlingen af disse lovforslag. Det er jo en genbehandling, og jeg tillader mig at fremsætte den forhåbning, at forslagene må kunne få en hurtig gang igennem folketinget. Foreløbig er der ikke nogen, der har bedt om udvalgsbehandling.

Jeg skylder i denne forbindelse at fremsætte en bemærkning til fremskridtspartiets ordfører, hr. Dohrmann, som rejste spørgsmålet vedrørende vederlagsordningerne til landsrådets formand og næstformand og ligeledes spørgsmålet vedrørende vederlagsordningen i forholdet til kommunalbestyrelserne. Det er jo genfremsættelser, der er tale om, og jeg vil gerne gøre den tidligere Grønlandsministers bemærkninger i forbindelse med behandlingen af disse to lovforslag til mine og sige, at der ligger en henstilling til både landsrådet og kommunerne om at udvise overblik i forbindelse med disse vederlagsordninger. Jeg har en ganske udpræget tillid til, at det vil man som sædvanlig også gøre i dette tilfælde.

Jeg takker altså for bemærkningerne fra de forskellige ordføreres side og skal til hr. Steen Folke kun sige, at der jo ikke er tale om, at vi i dag skal ind i en almindelig grønlandspolitisk debat. Jeg forstår meget vel, at hr. Steen Folke på sit partis vegne ønsker at fremsætte nogle bemærkninger af mere generel karakter, nu da det er første gang, der er mulighed herfor. Jeg har lyttet til dem, og jeg må selvfølgelig som min opfattelse sige, at jeg er noget forundret over, at man, når det drejer sig om bygderådene, har den opfattelse, at der er tale om en narresut, idet man henviser til lovforslaget med bemærkninger om, at det kun er noget, man kan indføre, det er ikke noget, man åbenbart skal. Den sidste bemærkning var vist ikke med, men underforstået.

Her vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det har været en generel holdning fra partierne her i folketinget i forholdet til Grøn-